

ZÁRÓJELENTÉS kutatás adatai		OTKA-azonosító: 46297	típus: K
		Szakmai jelentés: 2008. 04. 28	
vezető kutató: T. Biró Katalin		kutatóhely: Régészeti Tár (Magyar Nemzeti Múzeum)	
zsűri: RGM	kezdet: 2004. 01. 01	jelentett év: 2007	főkönyviszám: 71419
Nyomtatás: 2008. 04. 28.			

zsűriaazonosító:	RGM	A kutatási időszak:	- 2007	Az OTKA támogatás összege (ezer Ft)	3495
Pályázat címe:	Vörs-Máriaasszonysziget őskori lelőhely interdiszciplináris feldolgozása				
a pályázat címe angolul:	Vörs-Máriaasszonysziget - an interdisciplinary study of the prehistoric site				
vezető kutató:	T. Biró Katalin	drótpostacím:	tbk@ace.hu		
Kutatóhely neve:	Régészeti Tár (Magyar Nemzeti Múzeum)				
kutatóhely címe:	Magyarország 1088 Budapest, Múzeum krt. 14-16.				
Kutatásban résztvevők azonosak-e a szerződésben szereplő kutatókkal?					igen
Az elvégzett munka megfelel-e a munkatervben tervezettnek?					igen

Az összes tudományos közlemények összesítése

<i>Közlemény típusa</i>	<i>Közlemények darabszáma</i>	<i>ebből OTKA támogatás feltüntetve?</i>	<i>impakt faktor össze</i>
folyóiratcikk	10	10	1.15
konferenciakiadvány	8	8	0
egyéb	1	1	0
absztrakt	3	3	0
Összesen	22	22	1.15

A kutatók összes kapacitása teljesítő-egyenértékben (FTE)

0.4

ZÁRÓJELENTÉS összefoglalók		OTKA-azonosító: 46297	típus: K
		Szakmai jelentés: 2008. 04. 28	
vezető kutató: T. Biró Katalin		kutatóhely: Régészeti Tár (Magyar Nemzeti Múzeum)	
zsűri: RGM	kezdet: 2004. 01. 01	jelentett év: 2007	főkönyviszám: 71419
		Nyomtatás: 2008. 04. 28.	

Az OTKA T-046297 program a Vörs-Máriaasszonysziget, többperiódusú lelőhely őskori anyagának régészeti, térinformatikai és természettudományos feldolgozását végezte el. Kiemelkedő jelentőségű a koraneolitikus leletanyag (Starčevo kultúra). A területen tovább régészeti korszak emlékménye is előkerült.

Elkészült a lelőhely régészeti, környezetrégészeti és archeometriai feldolgozása. Az adatokat térinformatikai alapú rendszerbe rögzítettük kerámia leletekről rajzok és fotók készültek, összesen 230 db A3 fotomontázs táblán elhelyezve. Dokumentáltuk a készítésestechnikát, kísérletekkel alátámasztva. A kerámia anyagon részletes petroarcheológiai vizsgálatok készültek. További petroarcheológiai vizsgálatok készültek a paticsokon és a kőanyagban. Elkészült a lelőhely környezet-régészeti feldolgozása. A lelőhely objektumaiból 77 zsák mintát iszapoltunk le (1389 l). A lelőhelyen és környezetében talajtani/palinológiai sekély fúrásokat mélyítettünk (összesen 17 fúrás).

A mintákon palinológiai, szedimentológiai, mikro- és makrobotanikai, malakológiai és archeozoológiai vizsgálatok készültek. A lelőhelyről neolitikus temetkezés került elő, a csontvázakon antropológiai, DNA és C-14 vizsgálatok készültek. További, összesen 12 C-14 vizsgálat készült a lelőhely zárt objektumaiból származó állatcsont és faszén maradványokon. A beérkezett jelentéseket (összesen 15 jelentés) monografikus formában, angol nyelven, a dokumentációs anyagot DVD-n jelentetjük meg, várhatóan 2009-ben

The OTKA T-046297 program has accomplished the archaeological and natural scientific elaboration of the prehistoric material from Vörs-Máriaasszonysziget multi-period site. Outstanding part of the material is the legacy of the Early Neolithic Starčevo culture. Apart from the Early Neolithic, remains of 7 archaeological cultures have been documented.

Archaeological, environmental archaeological and archaeometrical investigation of the site was accomplished. Data were registered in a GIS system. The pottery was conserved and presented on drawings and photos. Altogether 230 A3 size photo-montage plates were compiled. Production techniques were also investigated supported by experimental archaeology approach. Detailed petroarcheological research was performed on the pottery, daub and the lithic finds. Environmental archaeological study of the site was made on 77 sacks of silted soil samples (1389 l) and 17 shallow (hand) boreholes for sedimentological and palinological analysis.

Palinological, sedimentological, micro- and macrobotanical, malacological and archaeozoological investigations were carried out. Two Neolithic burials were found on the site, the skeletons were submitted to anthropological, DNA and C-14 studies. Further 12 C-14 studies were made on bone and charcoal samples of the closed features. We are planning to publish results in English in monographic form with DVD attached on the documentation and illustrations, probably in 2009.

ZÁRÓJELENTÉS hasznosítás		OTKA-azonosító: 46297	típus: K
		Szakmai jelentés: 2008. 04. 28	
vezető kutató: T. Biró Katalin		kutatóhely: Régészeti Tár (Magyar Nemzeti Múzeum)	
zsűri: RGM	kezdet: 2004. 01. 01	jelentett év: 2007	főkönyviszám: 71419
		Nyomtatás: 2008. 04. 28.	

Eredményeit alkalmasnak tartja-e arra, hogy azok a kutatás és fejlesztés folyamatában gazdasági haszonra vezessenek?	igen
--	------

Ha igen, akkor ismertesse röviden (100-1000 karakter).

Vörs-Máriaasszonysziget ásátását a Kis-Balaton rekonstrukciós munkái tették szükségessé. Az előkerült nagy jelentőségű kora neolitikus leletanyag, amely a Starčevo kultúra északi expanziójának fontos bizonyítéka, további - ezúttal tervásatásokat - tett szükségessé. A régi az újonnan feltárt leletek teljes közlése részben az ökológiailag kiemelkedő adottságú területről rendelkezésre álló ismereteinket gazdagítja más részről, az európai neolitizációs folyamat igen fontos bizonyítéka. Ennek értelmezésében kiemelkedő jelentőségűek az OTKA program által finanszírozott interdiszciplináris kutatások.

A kutatás hasznosítására történt-e lépés?	igen
---	------

Ha a válasz pozitív, kérjük írja le a kutatás eredményeinek hasznosítását - adatokkal!

A kutatási eredményeket eddig is számos közleményben, előadáson ismertettük; a lelőhely őskori leletanyagáról és a természettudomány vizsgálatokról összefoglaló angol nyelvű monográfiát és elektronikus adathordozón való részletes közlést tervezünk.

A kutatás eredményeinek esetleges hasznosításáról készített leírás magyarul (150-800 karakter, kizárólag szöveges információ):

A kutatási eredményeket monografikus formában, a teljes információs anyagot tartalmazó DVD melléklettel fogjuk közzé tenni. A kutatás eredmények lényegi elemeit, melyek jelenleg a belső hozzáférésű (intranetes) honlapon találhatóak, nyilvánossá tesszük, a más helyen szerzői joggal védett adattartalmakon kívül.

A kutatás eredményeinek esetleges hasznosításáról készített leírás angolul (150-800 karakter, kizárólag szöveges információ):

The results of the multidisciplinary investigation of the sites will be published in monographic form, in English. The complete evidence on site, finds and scientific evidence will be published as appendix on DVD. Details of research results, available now on an restricted access (intranet) homepage system will be published with the exception of copyright material hosted elsewhere.

ZÁRÓJELENTÉS közlemények		OTKA-azonosító: 46297	típus: K
		Szakmai jelentés: 2008. 04. 28	
vezető kutató: T. Biró Katalin		kutatóhely: Régészeti Tár (Magyar Nemzeti Múzeum)	
zsűri: RGM	kezdet: 2004. 01. 01	jelentett év: 2007	főkönyviszám: 71419
		Nyomtatás: 2008. 04. 28.	

sorszám	Közleményjegyzék és statisztika	dokumentum típusa	impakt faktor	OTKA támogat feltüntetve?
1.	Szakmány György, Gherdán Katalin & Elisabetta Starnini: Kora neolitikus kerámia készítés Magyarországon: a Körös és a Starëvo kultúra kerámiáinak összehasonlító archeometriai vizsgálata , Archeometriai Műhely 2004/1, www.ace.hu/am p. 28-31, 2004	folyóiratcikk	0.00	igen
2.	Gherdán, K.--Biró, K.T.--Szakmány, Gy.--Tóth, M.: Technological investigation of early Neolithic pottery from Vörs, southwest Hungary. , In: PRUDENCIO et al., eds. 2005 TrArq Trabalhos de Arqueologia Lisboa Instituto Portugues de Arqueologia 2005 42 111-120, 2005	konferenciakiadvány	0.00	igen
3.	Gherdán, K.--Biró, K.T.--Szakmány, Gy.--Tóth, M.--Sólymos, K.: Analysis of incrustrated pottery from Vörs, southwest Hungary.1 , In: PRUDENCIO et al., eds. 2005 TrArq Trabalhos de Arqueologia Lisboa Instituto Portugues de Arqueologia 2005 42 103-110, 2005	konferenciakiadvány	0.00	igen
4.	Kovács Tímea: Újkőkori paticsok archeometriai vizsgálata két dunántúli lelőhelyen. , Szakdolgozat, ELTE Közettani Tanszék Budapest, 2005	egyéb	0.00	igen
5.	Kovács Tímea: Paticsok - a kerámia és az üledék között / Daub between pottery and sediment. , Archeometriai Műhely / Archaeometry Workshop (Budapest) Budapest Magyar Nemzeti Múzeum 2005 2/2 24-30, 2005	folyóiratcikk	0.00	igen
6.	Taubald, H.-- Biró, K. T.: "Archaeometrical analysis of Neolithic pottery and comparison to potential sources of raw materials in their immediate environment" - Application of new analytical, non-destructive X-ray techniques and Sr isotope measurements , Archeometriai Műhely 2005/2 1-4 http://www.ace.hu/am/2005_2/AM-2005-2-HT.pdf , 2005	folyóiratcikk	0.00	igen
7.	Gherdán, K.--Biró, K.--Szakmány, Gy.: Petrological studies on Early Neolithic Pottery from Vörs, SW Hungary , Acta Mineralogica-Petrographica 2004 p. 41-48, 2006	folyóiratcikk	0.00	igen
8.	H. Taubald--Biró, K.--Kasztovszky, Zs.--Balla M.: Early Neolithic Pottery and its environment in Hungary , ISA Quebec konferenciakötetbe leadva, 2006	konferenciakiadvány	0.00	igen
9.	K.T. Biró--B. Holl: GIS application on a multi-period prehistoric site, Vörs-Máriaasszonysziget, SW Hungary , UISPP Lizsabon konferenciakötetbe leadva, 2006	konferenciakiadvány	0.00	igen
10.	Kovács T.--Szakmány Gy.--Biró K.--Tóth M.: Lithological investigation of Neolithic daub fragment in Hungary , Archaeometry folyóiratba leadva, 2006	folyóiratcikk	1.15	igen
11.	Kovács Tímea -Szakmány György -Biró Katalin T. -Tóth Mária: Daub: Between pottery and sediment , Between pottery and sediment. In: Biró et al. eds, Vessels inside and outside. EMAC'07 - 9th International Meeting on Ancient Ceramics. Program and Abstracts p. 132 http , 2006	absztrakt	0.00	igen
12.	Medzihradzky, Zs.-Füköh, L.--Berzsényi, B.--Kovács, E.Zs.--Biró, K.: Environmental reconstruction of Vörs-Máriaasszonysziget, a multi-period archaeological site in SW Hungary , ISA Quebec konferenciakötetbe leadva, 2006	konferenciakiadvány	0.00	igen
13.	Zs. Medzihradzky, K.T. Biró: Vörs-Máriaasszony-sziget. Település és környezete 8000 éven át. , In: Füleky Gy. szerk., A táj változásai a Kárpát-Medencében. Tokaj 2006 június 28-30 konferencia kiadványa Gödöllő 300-303, 2006	konferenciakiadvány	0.00	igen
14.	Zs. Medzihradzky, K.T. Biró, M. Molnár, É. Svingor, L. Rinyu, I. Futó: Vörs-Máriaasszonysziget - an interdisciplinary study of the prehistoric site , ATOMKI Annual Report http://www.atomki.hu/ar2006/55 , 2006	folyóiratcikk	0.00	igen
15.	Biró, K.--Gherdán, K.--Szakmány, Gy.: Ceramic sequence of 7000 years: archaeological study of pottery finds from Vörs, Máriaasszonysziget (SW Hungary) , In: Waksman, Y., Archaeometric and Archaeological Approaches to Ceramics. Papers presented at EMAC '05, 8th European Meeting on Ancient Ceramics, Lyon 2005. BAR, 2007	konferenciakiadvány	0.00	igen
16.	Bradák Balázs: Őskörnyezet rekonstrukció Vörs-Máriasszonysziget			

	régészeti lelőhely környezetében – szedimentológiai és paleotalajtani közelítés / Palaeogeographical reconstruction of the archaeological site Vörs-Máriaasszonysziget - a sedimentological and palaeo-pedological study , Archeometriai Műhely 2007/1 67-76 http://www.ace.hu/am/2007_1/AM-2007-01-BB.pdf , 2007	folyóiratcikk	0.00	igen
17.	Dúzs Krisztina: Conservation and technology: observations on the Vörs-Máriaasszonysziget pottery assemblage. , In: Biró et al. eds., Vessels inside and outside. EMAC'07 - 9th International Meeting on Ancient Ceramics. Program and Abstracts p. 129 http://www.ace.hu/emac07/ , 2007	absztrakt	0.00	igen
18.	Gherdán, K.--Szakmány, Gy.--Tóth, M.--T. Biró, K.: Archaeometric studies on Early Bronze Age pottery from Vörs-Máriaasszonysziget / Archeometriai vizsgálatok korabronzkori kerámián, Vörs-Máriaasszony-sziget (with Supplement). , Archeometriai Műhely 2007/2 21-32 http://www.ace.hu/am/2007_2/AM-2007-2-GHK.pdf , 2007	folyóiratcikk	0.00	igen
19.	Guba Zsuzsanna--Pap Ildikó: Initial analysis of DNA from mummified and Neolithic human remains , Anthropológiai Közlemények Budapest 2007 48 153-160, 2007	folyóiratcikk	0.00	igen
20.	Taubald, Heinrich: Archaeometrical analysis of Neolithic pottery and comparison to potential sources of raw materials in their immediate environment – an overview , In: Biró et al. eds., Vessels inside and outside. EMAC'07 - 9th International Meeting on Ancient Ceramics. Program and Abstracts p. 59 http://www.ace.hu/emac07/ , 2007	absztrakt	0.00	igen
21.	Taubald, Heinrich --T. Biró, Katalin: Archaeometrical analysis of Neolithic pottery and comparison to potential sources of raw materials in the immediate environment of the settlements' - A first summary of the MÖB-DAAD exchange program , Archeometriai Műhely 2007/2 1-4 http://www.ace.hu/am/2007_2/AM-2007-2-HT.pdf , 2007	folyóiratcikk	0.00	igen
22.	Medzihradszky Zsófia, T. Biró Katalin: Balaton környéki erdők a holocénben. / Holocene forests in the Surroundings of Lake Balaton , In: GÖMÖRI ed., Az erdő és a fa régészete és néprajza MTA VEAB Soproni Tudós Társaság Sopron pp. 19-28, 2008	konferenciakiadvány	0.00	igen